

Hur bedöms hundar inför omplacering?

en enkätstudie om arbetssätt och utmaningar

Emma Eriksson

Examensarbete/Självständigt arbete • 15 hp
Sveriges lantbruksuniversitet, SLU
Institutionen för tillämpad husdjursvetenskap och välfärd
Djur och hållbarhet (kandidat)
Uppsala 2025

Hur bedöms hundar inför omplacering? en enkätstudie om arbetssätt och utmaningar

How are dogs assessed for rehoming? A survey study on methods and challenges

Emma Eriksson

Handledare:	Elin Weber, SLU, Institutionen för tillämpad husdjursvetenskap och välfärd
Examinator:	Therese Rehn, SLU, Institutionen för tillämpad husdjursvetenskap och välfärd
Omfattning:	15 hp
Nivå och fördjupning:	Grundnivå, G2E
Kurstitel:	Självständigt arbete i husdjursvetenskap, G2E
Kurskod:	EX0865
Program/utbildning:	Djur och hållbarhet (kandidat)
Kursansvarig inst.:	Institutionen för tillämpad husdjursvetenskap och välfärd
Utgivningsort:	Uppsala
Utgivningsår:	2025
Omslagsbild:	Pixabay
Upphovsrätt:	Alla bilder används med upphovspersonens tillstånd.
Nyckelord:	hund, omplacering, välfärd, bedömning, beteenden, hundstallet

Sveriges lantbruksuniversitet

Fakulteten för veterinärmedicin och husdjursvetenskap
Institutionen för tillämpad husdjursvetenskap och välfärd

Sammanfattning

Bedömningen av hundars omplaceringsbarhet är en komplex process som förutsätter både standardiserade metoder och flexibilitet för att möjliggöra anpassning till varje individ. Centrala aspekter i denna bedömning utgörs av hundens beteendemässiga karaktäristik, fysiska hälsa och tidigare erfarenheter. Hundar som uppvisar trauma, rädsla eller låg aktivitetsnivå utgör särskilda utmaningar med avseende på tillförlitlig bedömning. Föreliggande studie syftar till att fördjupa förståelsen för, och undersöka hur dessa bedömningar genomförs i praktiken inom Hundstallet, en ideell svensk organisation för omplacering av hundar. Genom en enkätundersökning riktad till personal vid fyra verksamhetsorter framkom att bedömningsprocessen sker kontinuerligt samt att det föreligger variationer i arbetsmetoder, särskilt gällande dokumentation och användning av bedömningsverktyg (N=14). Studiens resultat indikerar att hundens beteende, hälsa och individuella bakgrund behöver förstås i ett helhetsbaserat ramverk, där anpassning till varje individs behov är avgörande för att fatta välgrundade, etiskt försvarbara beslut. En mer enhetlig struktur och kontinuerlig kompetensutveckling skulle potentiellt kunna bidra till ökad kvalitet, ökad konsekvens i bedömningar samt främja den långsiktiga välfärden för omplacerade hundar.

Nyckelord: hund, omplacering, välfärd, bedömning, beteenden, hundstallet

Abstract

The assessment of canine adoptability is a complex process that requires both standardized methods and flexibility to allow for individual adaptation. Key aspects of this evaluation include the dog's behavioural characteristics, physical health, and prior experiences. Dogs exhibiting trauma, fearfulness, or low activity levels pose particular challenges in terms of reliable assessment. The present study aims to deepen the understanding of, and to examine how such assessments are conducted in practice within Hundstallet, a non-profit Swedish organization dedicated to the rehoming of dogs. A survey distributed to staff at four operational sites revealed that assessments are carried out continuously and that there are variations in procedures, particularly concerning documentation practises and the use of assessment tools (N=14). The findings suggest that a dog's behaviour, health, and individual background must be interpreted within a holistic framework, where adaptation to each dog's specific needs is more essential for making well-founded, ethically sound decisions. A more unified structure and ongoing professional development could potentially enhance the quality and consistency of assessments and promote the long-term welfare of rehomed dogs.

Keywords: dog, rehoming, welfare, assessment, behaviours, hundstallet

Innehållsförteckning

Figurförteckning	5
1. Introduktion	6
1.1 Tidigare forskning.....	6
1.2 Bristande kunskap och utmaningar inom omplaceringsarbetet.....	7
1.3 Syfte och frågeställningar	8
2. Metod.....	9
3. Resultat	10
3.1 Bedömningsprocessen	10
3.1.1 Initial bedömning.....	10
3.1.2 Bedömning inför omplacering	11
3.1.3 Skillnader mellan anläggningarna	12
3.2 Omplaceringsbarheten.....	12
3.3 Beteendeutveckling.....	13
3.4 Identifierade utmaningar	14
3.5 Begränsningar i resultatredovisningen	15
4. Diskussion	16
4.1 Sammanfattning och tolkning av resultat.....	16
4.1.1 Vikten av flexibilitet och individanpassning.....	18
4.1.2 Utmaningar i bedömningen av särskilt utsatta hundar	18
4.1.3 Variation i arbetsmetodik mellan anläggningar.....	20
4.2 Metodologiska reflektioner och felkällor.....	20
4.3 Förslag till framtida forskning och utveckling	21
5. Slutsats	22
Referenser.....	23
Populärvetenskaplig sammanfattning	25
Bilaga 1.....	26

Figurförteckning

Figur 1. Respondenternas svar på vilka moment som ingår i den initiala bedömningen (N=14). Flera svarsalternativ var möjliga.....	11
Figur 2. Respondenternas bedömning av hur viktiga olika faktorer är för en hunds omplaceringsbarhet (skala 1-5, där 1= lite viktig och 5= mycket viktig) (N=12).	13
Figur 3. Respondenternas upplevelser av vilka typer av hundar som är svårast att bedöma i omplaceringssammanhang (N=12), fler svar möjliga.	15

1. Introduktion

Omplacering av hundar är idag ett vanligt förekommande inslag i det svenska samhället och utgör en central del av djurskyddsarbetet. Hundar omplaceras av olika anledningar, bland annat genom omhändertaganden av myndigheter som polis och länsstyrelse, eller för att tidigare ägare inte längre har möjlighet att ta hand om dem. En av de största aktörerna inom detta område är Svenska Hundskyddsföreningen, som driver verksamheten Hundstallet (Hundstallet u.å.). Under 2024 togs totalt 973 hundar emot av Hundstallets olika anläggningar, vilket är en markant ökning från de senaste fem åren (Svenska Hundskyddsföreningen 2025).

Det har visats att förändringar i djurägares livssituation, såsom ekonomiska svårigheter eller flytt, samt beteendeproblem hos hundarna, är de främsta orsakerna till omplacering (Kisley et al. 2024). Framför allt beteendeproblem och ekonomisk utsatthet kan påverka hundens omplaceringsbarhet negativt och innebär ett ökat behov av noggranna bedömningar av individens beteende och behov. En hund som upplevt stress eller trauma kan exempelvis vara svårare att omplacera än en hund med en stabilare bakgrund, vilket gör det nödvändigt att anpassa bedömningen efter hundens specifika förutsättningar (Sulonen et al. 2024).

Omplaceringshundars beteende, tidigare erfarenheter och behov varierar i hög grad, vilket ställer krav på individanpassad bedömning och anpassade insatser inför en eventuell omplacering (Goold & Newberry 2017). Bedömningsprocessen spelar därmed en avgörande roll för att identifiera hundens förutsättningar och skapa förutsättningar för ett hållbart nytt hem.

1.1 Tidigare forskning

Forskningen kring hundars beteende och anpassning till nya hem har visat att flera faktorer spelar en avgörande roll i både hundens utveckling och förmåga att anpassa sig till ett nytt liv i en annan miljö. En central aspekt som påverkar hundens beteende är dess tidigare erfarenheter. Hundar som varit utsatta för trauma, vanvård eller missbruk kan utveckla beteendestörningar som gör omplaceringen svårare (McMillan et al. 2015; Buttner et al. 2023). Studier har visat att hundars negativa erfarenheter, som bristande socialisering eller tidigare negativa upplevelser med människor, kan leda till ökad rädsla, stress och osäkerhet i nya situationer (Salman et al. 2000; Martínez et al. 2011). En hund som har varit utsatt för våld eller försummelse kan behöva längre tid för att

återhämta sig och socialiseras ordentligt, vilket påverkar den bedömning som görs inför omplacering.

Vidare pekar forskning på att flera faktorer samverkar för att en hund ska kunna anpassa sig väl till ett nytt hem. Faktorer som stressnivåer, socialisering och ålder har visat sig ha stor betydelse (Cocco et al. 2025). Hundar som är vana vid förändringar eller som har haft positiva och varierade sociala erfarenheter har större chans att anpassa sig till en ny miljö. Ålder spelar också en roll, unga hanar tenderar att anpassa sig snabbare, medan äldre hundar kan vara mer benägna att utveckla stressreaktioner eller andra beteendemönster som försvårar omplaceringen (Marston & Bennett 2003). Det har även visat sig att stress är en central faktor i omplaceringens framgång eller misslyckande (Taylor & Mills 2007). En hunds stressnivå under övergången till ett nytt hem påverkar både dess beteende och dess förmåga att knyta an till nya människor (Taylor & Mills 2007). Hundar med högre stressnivåer, ofta orsakade av tidigare negativa erfarenheter eller osäkerhet i sin nya omgivning, har svårare att etablera sig i ett nytt hem.

En viktig aspekt som framkommer i forskningen är betydelsen av noggranna bedömningar inför omplacering (Mornement et al. 2015; Barnard et al. 2023). Studier visar att en väl genomförd bedömning inte bara är viktig för att placera hunden i ett passande hem, utan också för att minska risken för framtida beteendeproblem eller återlämning. Genom att noggrant analysera hundens beteende, bakgrund och eventuella behov av rehabilitering kan man göra mer informerade beslut som leder till en hållbar omplacering (Mornement et al. 2010, 2015). Bedömningsverktyg som är välgrundade och bygger på evidensbaserad forskning ökar chansen att hundarna får en långsiktig och trygg placering.

1.2 Bristande kunskap och utmaningar inom omplaceringsarbetet

Trots att omplacering av hundar är en vanlig och viktig del av djurskyddsarbetet finns det få studier som undersöker hur personalen på omplaceringshem bedömer hundars omplaceringsbarhet i praktiken. Det har visats att bedömningsmetoder vid många verksamheter ofta utvecklas internt och saknar systematisk standardisering eller extern vetenskaplig utvärdering (Mornement et al. 2010). Detta tyder på att beslut om omplacering i stor utsträckning kan präglas av lokala rutiner och praktisk erfarenhet snarare än en gemensam, evidensbaserad modell. Det kan leda till variation i hur hundarna bedöms och omplaceras, beroende på omplaceringshemmets egna arbetsprocesser.

Det är även oklart hur hundarna utvecklas över tid på omplaceringshem. Eftersom varje hund har unika erfarenheter och beteendemönster kan deras utveckling på

hemmet variera, men det finns begränsad forskning som belyser denna process. Ytterligare en kunskapslucka är skillnaderna i arbetssätt mellan olika hundstall, vilket innebär att det finns en otydlighet kring huruvida och hur bedömningsprocessen skiljer sig åt mellan olika anläggningar.

Dessa kunskapsluckor pekar på ett behov av mer systematisk forskning som fokuserar på personalens bedömningsmetoder, hundarnas utveckling över tid, samt variationen i arbetssätt mellan olika omplaceringshem. En sådan studie skulle kunna ge värdefulla insikter som kan leda till förbättringar i bedömningsprocessen och effektivisera omplaceringsarbetet.

1.3 Syfte och frågeställningar

Syftet med denna studie är att undersöka hur personalen på Hundstallet bedömer hundars omplaceringsbarhet samt hur hundarnas beteende utvecklas under sin tid på omplaceringshemmet. Genom att kartlägga de faktorer som personalen anser vara avgörande för en hunds omplacering, och vilka metoder som används för att bedöma hundarna, strävar denna studie efter att bidra till en djupare förståelse av omplaceringsprocessen och identifiera eventuella förbättringsområden i arbetet med hundar på hundstall.

De specifika frågeställningarna som denna studie avser att besvara är:

- Hur genomförs bedömningar av hundar vid ankomst till Hundstallet och inför eventuell omplacering?
- Skiljer sig bedömningsprocessen åt mellan Hundstallets olika anläggningar, och i så fall hur?
- Finns det specifika utmaningar i bedömningen av vissa typer av hundar (till exempel olika raser, åldrar eller bakgrunder)?
- Vilka faktorer upplever personalen som avgörande för en hunds omplaceringsbarhet?
- Hur förändras hundars beteende under vistelsen på Hundstallet enligt personalens uppfattning?

2. Metod

En webbaserad enkätundersökning genomfördes, riktad till personal vid Hundstallets fyra anläggningar i Sverige: Stockholm, Alingsås, Staffanstorp och Örkellunga. Enkäten (Bilaga 1) konstruerades i Netigate, ett digitalt enkätverktyg, och testades av en extern person innan distribution. Efter testningen skickades den slutgiltiga versionen av enkäten via e-post till 4 personer som distribuerade den vidare till berörd personal vid samtliga anläggningar. Deltagandet var frivilligt, svaren samlades in anonymt och inga personuppgifter registrerades. Enkäten var tillgänglig att besvara under två veckor och två påminnelser skickades ut, när det var en vecka kvar och under sista svarsdagen.

Undersökningen riktade sig till personal med praktisk erfarenhet av bedömningar av hundar inom verksamheten, oavsett yrkestitel eller anställningsform. Enkäten bestod av både envals-, flervals- och öppna frågor. Inledningsvis fick deltagarna besvara bakgrundsfrågor om bland annat anläggningstillhörighet, yrkesroll, anställningsform, utbildning och tidigare erfarenheter. Flervalsfrågorna behandlade exempelvis hur bedömningar av hundar genomfördes vid ankomst och inför omplacering, vilka faktorer som upplevdes påverka omplaceringen, samt hur hundarnas beteende uppfattades förändras under vistelsen. De öppna frågorna syftade till att fånga nyanserade resonemang och personliga reflektioner kring bedömningar, utmaningar och erfarenheter från arbetet med omplaceringsbara hundar.

De insamlade svaren exporterades till Excel för strukturell sammanställning. De kvantitativa resultaten analyserades deskriptivt med fokus på frekvenser och mönster, medan de öppna fritextsvaren analyserades kvalitativt genom innehållsanalys för att identifiera återkommande teman och betydelsefulla perspektiv. Särskild vikt lades vid att belysa eventuella skillnader i svaren mellan de olika anläggningarna.

3. Resultat

Enkäten genererade totalt 14 svar från personalen, varav 12 slutförde samtliga frågor och 2 delvis besvarade enkäten. Svaren kom från samtliga av Hundstallets fyra anläggningar, där flest respondenter arbetade vid anläggningen i Alingsås (43%), följt av Örkelljunga (21%) och Staffanstorps (21%) samt Stockholm (14%). Majoriteten av deltagarna (93%) var heltidsanställda och eftersom enkäten tillät flera svarsalternativ för yrkesroll framgick det att många hade kombinerade ansvarsområden. De vanligaste rollerna var hundansvarig (57%) och djurskötare (43%), men även administrativ personal (29%) samt rehabiliterare eller beteendansvarig (14%) fanns representerade. Respondenternas utbildningsbakgrunder varierade, och omfattade allt från hundrelaterade utbildningar till utbildningar utan direkt koppling till området.

3.1 Bedömningsprocessen

3.1.1 Initial bedömning

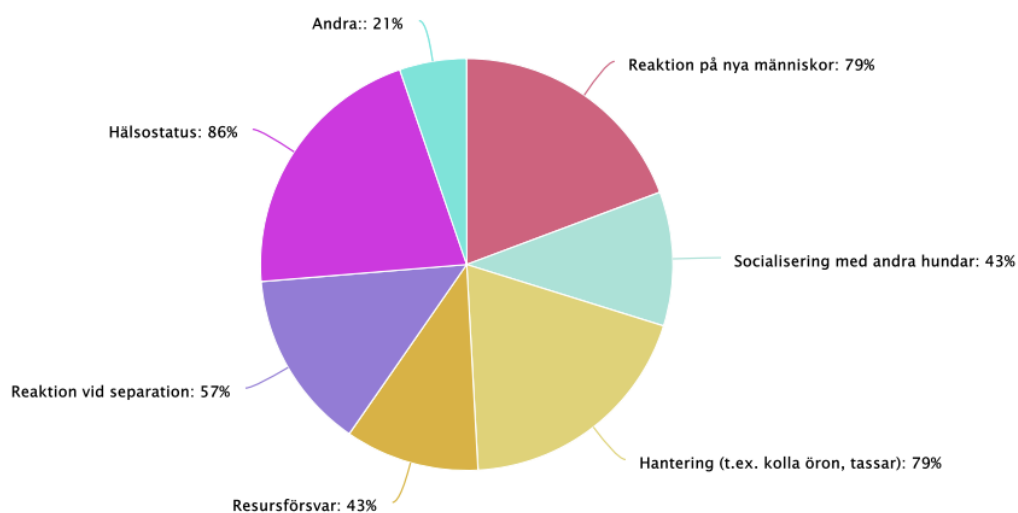
Respondenterna beskrev i fritextsvar att bedömningsprocessen påbörjades omedelbart i samband med en hunds ankomst till verksamheten. I frågan om vem som ansvarade för bedömningen (N=14) svarade majoriteten att den genomfördes av specifik ansvarig person eller grupp (79%), men även djurskötare (57%) och veterinär (29%). I fritextsvaren beskrevs det att de har olika ansvarsområden som ansvarar för olika bedömningsmoment (N=3). Inledningsvis genomfördes observationer i samband med hantering, som koppling, rastning och veterinärbesiktning. Personal noterade hundens reaktioner på nya människor, miljön och andra hundar (Figur 1). Flera lyfte att bedömningen var en pågående process snarare än ett enskilt tillfälle. Hundens beteende följdes över tid, eftersom vissa egenskaper först visade sig efter att hunden fått landa i miljön. Detta gjorde att bedömningar kunde justeras i takt med att personalen lärde känna individen. I ett av svaren framkom även att det i vissa fall inte var möjligt att påbörja en bedömning direkt, eftersom hunden först var i behov av vård innan en omplacering ens kunde övervägas. Därför kunde det dröja från några dagar till veckor innan en första bedömning kunde göras.

Tillvägagångssättet varierade något beroende på hundens bakgrund. Hundar som kom in via omhändertagande av myndigheter hade ofta begränsad bakgrundsinformation, vilket krävde mer observation. Vid privata omplaceringar kunde ett inledande möte med tidigare ägare ge viktig kontext.

I frågan om användningen av ett specifikt formulär eller verktyg vid ankomst svarade hälften (50%) av respondenterna att dessa förekommer. Det framkom i

fritextsvaren att bedömningen dokumenterades med hjälp av checklistor och journalsystem. Flera respondenter nämnde att dessa verktyg användes för att följa upp hundens utveckling och hantering i olika situationer, ofta med ett poängsystem. Det framkom även att ett specifikt formulär användes för att bedöma hundens hälsostatus i samband med ankomst. En respondent uppgav att samma formulär alltid tillämpades för detta ändamål. Därtill framkom att dagliga loggar fördes för varje individ, i vilka personalen dokumenterade aktiviteter såsom promenader samt noterade eventuella avvikande beteenden.

En annan central aspekt i arbetet som betonades i fritextsvaren var säkerheten, särskilt i mötet med nya och osäkra hundar. Bedömningen anpassades efter individens behov och trygghet, och vissa hundar hanterades inledningsvis endast av särskilt utvald personal.

Figur 1. Respondenternas svar på vilka moment som ingår i den initiala bedömningen (N=14). Flera svarsalternativ var möjliga.

3.1.2 Bedömning inför omplacering

Det visades att en bedömning av hunden alltid genomfördes inför omplacering, men att omfattningen varierade beroende på individ och situation (N=13). En majoritet (62%) uppgav att en särskild uppföljande bedömning alltid gjordes innan beslut om omplacering fattades, medan övriga (46%) beskrev att detta endast skedde vid behov. I den öppna följdfrågan om när och varför dessa bedömningar genomförs (N=6), visade det sig exempelvis vara om hunden uppvisat osäkra beteenden eller att omplaceringen bedömdes kräva särskilda förutsättningar. Flera betonade att bedömningen var en löpande process som pågick under hela vistelsen, snarare än en enskild händelse. På frågan om hur bedömningen inför omplacering dokumenteras (N=13), angav nästan en fjärdedel

av respondenterna (23%) att ingen specifik dokumentation används. Övriga uppgav att dokumentation sker genom skriftligt protokoll (38%), intern databas (85%) eller andra metoder (8%), och flera hade markerat fler än ett alternativ.

I fritextsvaren framkom det att fokus vid bedömningen låg främst på hundens välmående, beteenden och möjligheter till ett gott liv i ett nytt hem. Både fysiska och psykiska förutsättningar vägdes in, och matchningen mellan hund och ny ägare bedömdes utifrån faktorer som energinivå, livsmiljö och tidigare erfarenhet (N=13).

3.1.3 Skillnader mellan anläggningarna

I svaren från de olika anläggningarna framkom skillnader i hur bedömningsprocessen genomfördes. Vid vissa anläggningar beskrevs användningen av mer strukturerade och formaliserade bedömningssystem, medan andra föredrog en mer flexibel och individanpassad metod. En del respondenter påpekade att specifika rutiner och verktyg användes, såsom checklistor och poängsystem, och dessa användes i större utsträckning vid vissa anläggningar än vid andra. I synnerhet beskrev personalen i Alingsås och Staffanstorp mer standardiserade arbetssätt, medan bedömningarna i Örkelljunga och Stockholm i större utsträckning beskrevs som löpande och situationsanpassade.

3.2 Omplaceringsbarheten

Hälsa, beteende och reaktioner på människor och omgivning framstod som särskilt viktiga faktorer i frågan om omplaceringsbarhet (Figur 2). Dessa faktorer lyftes återkommande i respondenternas svar och beskrevs som avgörande för att säkerställa både hundens välfärd och tryggheten i det nya hemmet.

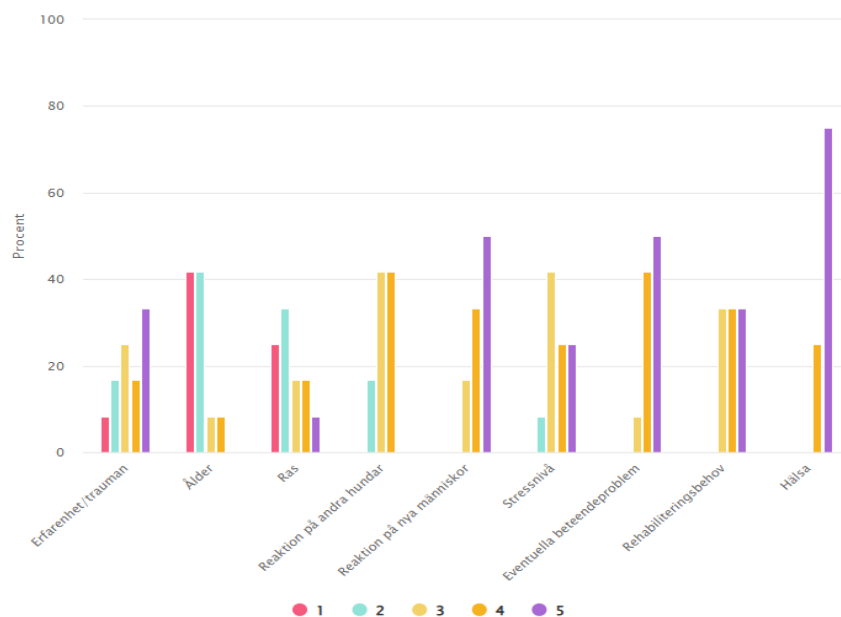
Hälsotillstånd lyftes av samtliga respondenter (N=12) som en avgörande aspekt. En hund som lider av en sjukdom eller smärta som inte kan behandlas eller lindras bedöms inte som omplaceringsbar, ur ett djurskydds- och välfärds perspektiv. Respondenterna betonade att hunden ska kunna förväntas få ett värdigt liv med god livskvalitet i sitt framtida hem. Även ekonomiska och praktiska konsekvenser för den nya ägaren diskuterades i fritextsvaren, där det framkom att vissa sjukdomstillstånd som kräver långvarig behandling eller dyra veterinärsatser kan begränsa möjligheten att hitta ett lämpligt hem.

Beteendeproblematik utgjorde en annan central del i bedömningen. Det framkom i fritextsvaren att beteenden som kan utgöra en risk för människor eller andra djur, som aggressivitet eller utåtagerande i stress, ofta gör omplacering mycket mer komplex, i vissa fall olämplig. Respondenterna betonade vikten av att kunna förutse och hantera dessa beteenden, och att rätt hem måste ha både erfarenhet och

kapacitet att möta hundens behov. I flera fall uppgavs det att missbedömningar lett till incidenter, trots att nya ägare blivit informerade om risker i förväg.

Reaktion på nya människor och miljöer ansågs också vara en viktig indikator på hur pass väl hunden kommer kunna anpassa sig till ett nytt liv. Det lyftes i fritextsvar att särskilt problematiskt ansågs stark rädsla, misstänksamhet eller aggressivitet riktad mot okända personer, i synnerhet om dessa reaktioner var svåra att förutsäga.

Utöver dessa tre faktorer nämndes även hundens bakgrund, som trauma eller misshandel, samt ras och storlek som relevanta faktorer. Vissa raser, särskilt större vakthundstyper med ett starkt vaktbeteende, beskrevs i fritextsvar som svårare att omplacera på ett säkert sätt. En del respondenter uttryckte även en oro över att omplacera hundar med svår historik, då dessa individer ofta bar på dolda trauman och därmed hade mer oförutsägbara reaktioner. Det framkom ingenting om ålderns påverkan i fritextsvaren, vilket stämmer överens med att ålder generellt bedömdes som mindre betydelsefull än andra faktorer (Figur 2).

Figur 2. Respondenternas bedömning av hur viktiga olika faktorer är för en hunds omplaceringsbarhet (skala 1-5, där 1= lite viktig och 5= mycket viktig) (N=12).

3.3 Beteendeutveckling

Majoriteten av respondenterna (75%) uppgav att hundarnas beteende i hög grad påverkas av vistelsen i verksamheten, men att utvecklingen varierar mycket mellan individer. En fjärdedel av personalen ansåg att hundarnas beteende

vanligtvis förbättras under tiden hos dem, medan övriga (75%) betonade att förändringen är individuell och påverkas av flera faktorer (N=12).

Det framkom i fritextsvaren (N=11) att positiva förändringar ofta kunde kopplas till att hundarna fick sina grundläggande behov tillgodosedda, såsom näring, rutiner, trygghet, relationer till människor samt behandling av smärta eller sjukdom. Flera betonade att tillgång till tydliga ramar och individanpassad hantering kunde hjälpa hunden att känna sig tryggare, vilket i sin tur möjliggjorde beteendemässig utveckling. Det beskrevs att förtroendet byggdes upp genom kontinuerlig och förstående interaktion, och flera upplevde att många hundar utvecklades positivt när de landat i miljön.

Samtidigt lyftes i svaren flera faktorer som kunde bidra till negativ beteendeutveckling. Miljön beskrevs som stressfylld, särskilt för hundar som kom från trygga hem eller hade svår separationsångest. Hög ljudnivå, många människor och hundar samt brist på sömn nämndes som vanliga orsaker till ökad stress, vilket i vissa fall ledde till försämrat välmående eller utåtagerande beteenden.

3.4 Identifierade utmaningar

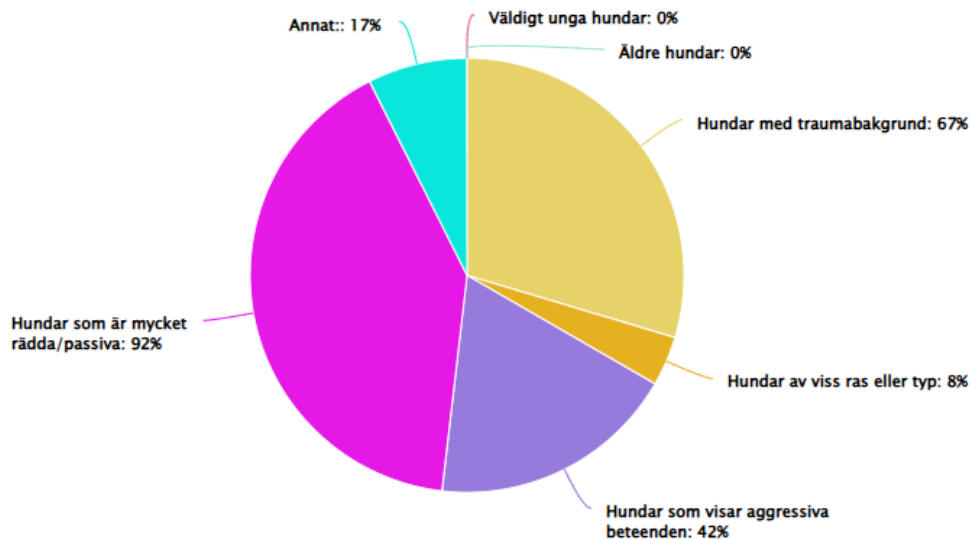
Den grupp av hundar som flest respondenter angav som särskilt svårbedömda var mycket rädda eller passiva individer (Figur 3). Även hundar med traumabakgrund och hundar som uppvisar aggressiva beteenden lyftes som utmanande. Färre nämnde hundar av specifika rastyper eller andra faktorer.

I de öppna svaren framkom att det främst är hundens mentala tillstånd och bakgrund som gör bedömningen särskilt komplex. Respondenterna lyfte bland annat fram att traumatiserade hundar kunde uppvisa mycket varierande beteenden, och att det ofta saknas information om individens tidigare erfarenheter. Vilket kunde försvåra förståelsen för hur hunden reagerar i olika situationer, samt begränsa möjligheten att förutsäga dess anpassningsförmåga i ett framtida hem.

Särskilt passiva eller rädda hundar beskrevs i fritextsvaren som svåra att bedöma eftersom deras uttryck ofta är subtila och kan vara starkt beroende av kontext. En återkommande svårighet var att avgöra om beteendet är miljöbetingat, exempelvis en reaktion på stallmiljön, eller om det speglar mer stabila drag hos individen. Flera respondenter framhöll att dessa hundar kan behöva lång tid innan de visar sin fulla beteenderepertoar, vilket försvårar både välfärdsbedömning och matchning med framtida hem.

Aggressiva hundar beskrevs i vissa fall som mindre komplexa att tolka, då de i högre grad uttrycker sina känslor tydligt. Det så kallade passiva lidandet

bedömdes däremot som svårare att upptäcka och tolka. Sammantaget framhölls i fritextsvaren att trygga förhållanden, tid och individanpassad hantering är centrala förutsättningar för att kunna göra tillförlitliga bedömningar, faktorer som inte alltid är möjliga att fullt ut erbjuda i en stallmiljö med begränsade resurser.

Figur 3. Respondenternas upplevelser av vilka typer av hundar som är svårast att bedöma i omplaceringssammanhang (N=12), Fler svar möjliga.

3.5 Begränsningar i resultatredovisningen

I resultatredovisningen har fokus lagts på de delar av enkäten som direkt berör hur bedömningar av omplaceringsbarhet genomförs och upplevs i praktiken. Frågor som rör exempelvis anställningstid, tidigare erfarenhet eller frekvens av bedömningsarbete har inte redovisats separat då dessa inte analyserades djupare inom ramen för studiens syfte och omfattning. Dessa svar användes dock som bakgrundsinformation för att förstå kontexten och deltagarnas roller i verksamheten.

4. Diskussion

4.1 Sammanfattning och tolkning av resultat

Denna studie syftade till att undersöka hur bedömningar av hundars omplaceringsbarhet genomförs inom en ideell verksamhet, samt vilka faktorer som anses vara centrala i detta arbete. Resultaten indikerar att bedömningen är en dynamisk och situationsanpassad process, där flera aspekter vägs in. Fokus ligger främst på hundens beteende, hälsa och reaktioner i mötet med nya människor och miljöer. Bedömningen sker vanligtvis inte enligt en fast mall, utan justeras kontinuerligt i takt med hundens utveckling under vistelsen. Det framkom i enkätsvaren att det inte finns någon fast tidpunkt för när bedömningen inleds, eftersom hundens tillstånd vid ankomst spelar en avgörande roll. I vissa fall kan en hund behöva omfattande vård och återhämtning innan det ens är möjligt att börja fundera på omplacering. Därför finns det variationer i tidsramarna mellan hundar, ibland kan en första bedömning ske efter ett par dagar, men i andra fall kan det ta flera veckor.

Den individuellt anpassade bedömningen som genomförs överensstämmer med tidigare forskning som menar att hundars beteende inte är statiskt, utan kan förändras över tid beroende på miljöfaktorer, sociala interaktioner och hantering (Beerda et al. 1999; Hiby et al. 2006). Att personalen beaktar denna utvecklingsmöjlighet kan därmed ses som en viktig styrka i arbetet med omplacering.

Samtidigt framkommer det i resultatet att dessa bedömningar av omplaceringsbarhet sällan är enkla beslut. Flera respondenter lyfter den etiska och praktiska balansgång som krävs mellan individens behov, tillgången till rätt hem och det ansvar som läggs på framtida ägare. En hund kan i teorin vara omplaceringsbar, men frågan blir då till vilket pris, dvs hur lång tid den kan förväntas leva i en stallmiljö innan ett lämpligt hem finns, och hur stora chanserna är att hitta ett nytt hem. Denna väntan i stallmiljö innebär en potentiell välfärdsutmaning. Enligt en översiktsstudie av (Lamon et al. 2021) finns det ännu ingen tydlig samsyn kring hur livskvalitet och välfärd hos stallhundar bör bedömas, men forskningen pekar på att längre vistelsetider kan innebära risk för kronisk stress, understimulans och nedsatt livskvalitet, särskilt i miljöer med begränsade resurser och social interaktion. Det framhäver betydelsen av att beakta välfärdskonsekvenser när beslut fattas om att avvakta med omplacering eller behålla en hund under längre tid. Bedömningar måste därmed inte enbart fokusera på individens potential, utan även väga hur insatserna påverkar möjligheterna att hjälpa andra hundar. Att lägga stora resurser på en hund med begränsade utsikter

kan i praktiken innebära att en annan hund i behov går miste om chansen till ett nytt liv. Det är ett svårt och emotionellt laddat område som saknar enkla svar, något som även personalen själva understryker.

Att nästan en fjärdedel av respondenterna uppger att de inte använder någon specifik dokumentation vid bedömning inför omplacering visar på en variation i hur denna del av arbetet hanteras. Även om det kan finnas goda skäl till mer informella tillvägagångssätt i vissa fall, kan avsaknaden av dokumentation innebära en utmaning när det gäller uppföljning och lärande över tid. Detta kan vara särskilt relevant i de fall där en hund återvänder efter att ha varit utplacerad, då tidigare bedömningar kan ge viktig vägledning inför nya beslut. Resultaten pekar därför på ett möjligt utvecklingsområde, där gemensamma rutiner för dokumentation skulle kunna bidra till ökad kontinuitet och möjligheter till reflektion och kvalitetssäkring i det fortsatta arbetet.

Fritextsvaren indikerar att ett standardiserat formulär används för hälsobedömning samt att daglig dokumentation av hantering och beteende förekommer. Eftersom detta inte efterfrågades direkt i enkäten är omfattningen oklar, men det tyder på att viss systematik finns i dokumentationen, vilket kan ha betydelse för uppföljning och kontinuitet.

Det är viktigt att understryka att verksamheter inom omplacering av hundar verkar i en ofta oförutsägbart och komplex kontext, där resurser, tidsramar och individens bakgrund skapar särskilda utmaningar. Att utföra träffsäkra och etiskt förankrade bedömningar under dessa förhållanden ställer höga krav på både struktur och flexibilitet.

Utöver den enskilda hundens välfärd har bedömningsarbetet även vidare samhällelig och hållbarhetsmässig betydelse. Korrekt bedömning av beteende minskar risken för att osäkra eller aggressiva hundar placeras i olämpliga hem, vilket bidrar till trygghet för både människor och djur i samhället. Det speglar även samhällets ansvar för att värna om djurvälfärd som ett etiskt grundvärde. Välgrundade beslut kan även skapa stabila relationer mellan hund och ägare och därmed minska behovet av återplaceringar. Ekonomiskt innebär även detta ett effektivare resursutnyttjande inom verksamheten, medan ideella aktörers arbete samtidigt avlastar offentliga insatser som polis och länsstyrelse. Även ur en miljömässig synvinkel kan välgrundade omplaceringar minska behovet av transporter, förbrukningsmaterial och andra resurser kopplade till upprepade flyttar eller felplasseringar. Valfungerande omplaceringsarbete kan dessutom bidra till att minska efterfrågan på importerade eller illegalt införda hundar, vilket i sin tur kan ha positiv inverkan på djurvälfärd, smittskydd och miljöpåverkan kopplad till transporter och avel. Tillsammans visar dessa aspekter att omplaceringsarbete

inte bara rör individnivå, utan har betydelse för ett hållbart ansvarsfullt samhälle i stort.

4.1.1 Vikten av flexibilitet och individanpassning

Flera respondenter lyfte fram att bedömningen av en hunds omplaceringsbarhet kräver ett helhetsperspektiv där både fysiska och psykosociala faktorer ingår. Hundens individuella bakgrund, eventuella trauma samt tidigare livserfarenheter påverkar beteendebilden, vilket understryker vikten av ett empatiskt och flexibelt förhållningssätt.

Forskning visar att hundars välfärd i omplaceringsverksamheter är starkt kopplad till möjligheten till positiva mänskliga interaktioner och stressreducerande insatser (Coppola et al. 2006). Den utveckling som ofta sker under hundens vistelse på anläggningen, exempelvis minskad stress, förbättrad kontaktförmåga och ökad anpassning, förutsätter att personalen är lyhörd och beredd att omvärdera tidigare bedömningar. Det bekräftar vikten av en dynamisk process och motsäger en statisk bedömningsmodell, där en enskild observation skulle vara tillräcklig för att avgöra en hunds omplaceringsbarhet. (Rooney et al. 2007) visade att hundars fysiologiska stressnivåer och beteendereaktioner förändras över tid vid vistelse i kennelmiljö, vilket tyder på att initiala reaktioner inte nödvändigtvis är representativa för individens långsiktiga anpassningsförmåga. Detta pekar också på behovet av kontinuerlig kompetensutveckling för personal inom omplaceringsverksamheter, särskilt kring beteendeanalys och tolkning av stressrelaterade uttryck. Genom att stärka personalens förmåga att uppmärksamma subtila förändringar hos hundarna, ökar chansen till tidig identifiering av potentiella beteendeproblem, vilket i sin tur kan möjliggöra förebyggande insatser innan problemen förvärras. Tidigare forskning har visat att långvarig stress i stallmiljö kan leda till både fysiologiska och beteendemässiga förändringar, vilket understryker vikten av att personalen kan identifiera och agera på tidiga varningssignaler (Protopopova 2016).

Därutöver är det viktigt att beakta att individanpassning inte utesluter behovet av strukturerade verktyg. Snarare bör de två integreras där evidensbaserade riktlinjer används som grund, men tillämpas med flexibilitet utifrån varje hunds unika profil. En sådan kombination kan möjliggöra både ökad träffsäkerhet i bedömningen och ett mer etiskt förhållningssätt till varje individ (Goold & Newberry 2017).

4.1.2 Utmaningar i bedömningen av särskilt utsatta hundar

En särskilt utmanande aspekt som framkom i studien var bedömningen av hundar med komplexa beteendeprofiler, som rädsla, passivitet eller aggressivitet. Dessa

tillstånd kan vara svåra att tolka korrekt, särskilt i en ny och stressande miljö. Respondenterna beskrev att vissa hundar visar subtila signaler som lätt kan missförstås om inte tillräcklig observation görs. Liknande utmaningar har identifierats i tidigare forskning, där det framhålls att kortvarig exponering för nya stimuli sällan ger en rättvisande bild av hundens kapacitet och behov. Clay et al. (2019) understryker vikten av kontinuerlig beteendeövervakning under de första dagarna för att bättre förstå hundens beteendemönster och behov, vilket är avgörande för en korrekt bedömning av omplaceringsbarhet.

Särskilt när det gäller aggressivt beteende finns risk för över- eller underbedömning. Vissa hundar kan uppvisa aggressiva reaktioner som försvar mot stress, rädsla eller smärta, snarare än som ett uttryck för stabila aggressiva tendenser (Amat et al. 2024). Denna komplexitet ställer höga krav på personalens utbildning och erfarenhet, samt på verksamhetens möjligheter att tillhandahålla stödjande insatser.

Ytterligare en svårighet som lyfts i forskning är att negativa beteenden som utvecklas i stallmiljö, exempelvis ökad aggressivitet eller stereotypier, ofta är ett resultat av social isolering, understimulans eller brist på kontroll över situationen (Wells 2004). Det är därför avgörande att personalen kan skilja på miljöbetingade reaktioner och mer långsiktiga personlighetsdrag hos hunden. Missbedömningar kan leda till felaktiga beslut exempelvis att en potentiellt omplaceringsbar hund inte ges den chans den behöver.

Detta understryker behovet av en förlängd och kontinuerlig observationsperiod där hundens beteende bedöms i olika sammanhang, något som personalen i denna studie lyfte fram som avgörande för en rättvis bedömning. Deras erfarenheter överensstämmer med tidigare forskning som visat att hundars beteenderepertoar ofta utökas positivt över tid när de får möjlighet att återhämta sig från stress och utveckla tillit (Stephen & and Ledger 2005; Protopopova 2016; Clay et al. 2019).

Det är också viktigt att betona att ”omplaceringsbarhet” inte enbart handlar om hundens beteende eller bakgrund, utan även om människans förmåga att möta hundens behov. En hund som upplevs som krävande av vissa kan vara efterlängtd av andra. Enligt flera respondenter borde fokus snarare ligga på människans lämplighet som hundägare, och på att hitta ett hem där hundens personlighet inte behöver kompromissas utan får komma till sin rätt. Det lyfter fram vikten av att omplaceringsverksamheten inte försöker forma hunden efter ett tänkt hem, utan tvärtom söker de hem som passar hundens unika karaktär.

4.1.3 Variation i arbetsmetodik mellan anläggningar

En annan central observation i studien var att det förekommer några skillnader i arbetsmetodik mellan anläggningarna. Vissa respondenter beskrev att de arbetade efter mer strukturerade och dokumenterade rutiner, medan andra tillämpade ett mer informellt och situationsbaserat förhållningssätt. Denna variation kan å ena sidan tolkas som en följd av behovet av flexibilitet, men å andra sidan som ett potentiellt hinder för likvärdiga bedömningar. Det skulle även kunna innebära en svårighet i samarbetet mellan anläggningarna, eftersom olikheter i metodik riskerar att försvåra jämförelser och gemensamma bedömningsgrunder.

Tidigare studier har visat att bristen på standardiserade bedömningsverktyg inom omplaceringsverksamheter kan bidra till subjektiva variationer och oenighet i beslut om omplacering eller avlivning (Diesel et al. 2008; Patronek et al. 2019). Samtidigt har Patronek & Bradley (2016) lyft att även standardiserade tester kan vara otillförlitliga och riskerar att feltolkas, särskilt när de används utan hänsyn till sammanhanget för den enskilda individen. Studien ifrågasätter i vilken utsträckning dessa tester faktiskt förutsäger framtida beteende och menar att träffsäkerheten i många fall inte överstiger vad som kan förväntas av ett slumpmässigt utfall. Det tyder på att utvecklingen av bedömningsverktyg bör ske med stor försiktighet och fokus på flexibilitet, så att systemet både är evidensbaserat och tillräckligt nyanserat för att kunna anpassas till varje hunds unika situation.

4.2 Metodologiska reflektioner och felkällor

Som i alla enkätbaserade studier bör vissa metodologiska begränsningar beaktas. En central felkälla är möjligheten till individuell tolkning och variation i hur respondenter uppfattar och beskriver sitt arbete. Även om svaren kan spegla en övergripande samsyn inom verksamheten, finns risken att individuella erfarenheter och värderingar påverkar svarens innehåll.

En annan möjlig begränsning är urvalets omfattning. Studien bygger på ett begränsat antal informanter från en enskild organisation, vilket minskar generaliserbarheten till andra aktörer inom samma bransch. Vidare finns det en metodologisk osäkerhet kopplat till bedömningars subjektiva karaktär. Även om personalen arbetar enligt gemensamma värdegrunder, kan skillnader i erfarenhet, utbildning och inställning påverka hur bedömningar görs i praktiken. Viss information om dessa aspekter samlades in i enkäten, men det låga antalet respondenter begränsade möjligheten att analysera detta mer systematiskt. Med ett större underlag hade det varit möjligt att närmare undersöka hur dessa faktorer påverkar bedömningspraxis.

4.3 Förslag till framtida forskning och utveckling

Resultaten pekar på flera områden där ytterligare forskning vore av värde. Dels skulle en utökad kartläggning av bedömningspraxis inom olika typer av omplaceringsverksamheter kunna belysa hur olika faktorer påverkar beslutsfattandet. Dels vore det av intresse att undersöka hur standardisering av bedömningsverktyg påverkar utfallet i omplaceringar, särskilt med fokus på långsiktig placering och hundens välfärd i det nya hemmet. Vidare kan det vara av värde att inkludera andra perspektiv i framtida studier, exempelvis från adopterande familjer, för att få en bredare förståelse för hur bedömningskriterierna upplevs i efterhand. Tidigare forskning har visat att matchning och olika stödinsatser kan påverka adoptionsutfallet positivt (Protopopova & Gunter 2017; Reese 2020), men det saknas studier som specifikt belyser hur nya ägare upplever bedömningsprocessen, särskilt i relation till långsiktiga utfall och i en svensk kontext. Likaså kan longitudinella studier som följer hundars utveckling efter omplacering ge värdefulla insikter i hur initiala bedömningar förhåller sig till faktiska utfall.

Ett möjligt utvecklingsområde är att stärka personalens kompetens inom beteendeanalys och tolkning av stressrelaterade uttryck. Fördjupad kunskap inom dessa områden kan förbättra förutsättningarna för att bedöma hundar med komplex problematik och bidra till mer träffsäkra bedömningar över tid. Samtidigt måste detta behov vägas mot verksamhetens organisatoriska och ekonomiska ramar. I ideella organisationer, där resurserna ofta är begränsade och arbetsstyrkan till viss del kan bestå av personal utan formell djurbeteendebildning, kan högt ställda utbildningskrav vara svåra att genomföra i praktiken. Det kan därför vara mer ändamålsenligt att utveckla flexibla och tillgängliga kompetenshöjande insatser som stärker personalens förmåga inom ramen för verksamhetens förutsättningar.

5. Slutsats

Denna studie har visat att bedömningen av hundars omplaceringsbarhet inom en ideell verksamhet som Hundstallet är en komplex och dynamisk process som kräver både empati och strukturerade arbetsmetoder. Bedömningen påbörjas ofta redan vid ankomst och fortsätter inför eventuell omplacering som en löpande process där observationer kontinuerligt vägs in. Resultaten pekar på att en hunds beteende, hälsa och individuella bakgrund måste beaktas i ett helhetsperspektiv, där anpassning till varje hunds specifika behov är centralt för ett etiskt och hållbart beslut. Flexibilitet i bedömningarna är avgörande, samtidigt som det finns ett behov av evidensbaserade riktlinjer för att säkerställa rättssäkra och konsekventa beslut över tid.

Studien lyfter fram att det finns stora utmaningar vid bedömning av hundar med särskilt komplexa beteendeprofiler, där riskerna för missbedömning är större. Här spelar personalens erfarenhet och kompetens en central roll för att korrekt kunna tolka hundens beteende och anpassa insatserna därefter. Enligt personalen förändras ofta hundars beteende under vistelsen, antingen genom förbättring till följd av trygghet och rutiner, eller försämring vid stresspåslag i stallmiljön. Det framgår alltså att initiala reaktioner inte alltid speglar hundens faktiska potential, vilket gör kontinuerlig uppföljning viktigt för att undvika felbedömningar.

Dessutom visar resultaten att det finns variationer i arbetsmetodik mellan olika anläggningar, där vissa använder mer formaliserade bedömningsverktyg medan andra arbetar mer situationsanpassat. Det understryker behovet av mer enhetliga riktlinjer och samsyn för att säkerställa likvärdiga bedömningar oavsett plats.

Framöver skulle det vara värdefullt att genomföra studier som undersöker effekten av mer standardiserade bedömningsverktyg, samt att inkludera adopterande familjers perspektiv för att få en djupare förståelse av hur bedömningarna påverkar både hundens välfärd och den långsiktiga placeringen.

Studien visar att omplaceringsbarhet är en mångdimensionell bedömning som kräver både kunskap, intuition och empati. Personalen vid Hundstallet navigerar dagligen i komplexa beslut där varje hund är ett eget fall. Det finns en tydlig vilja att göra rätt, för hunden, för framtida ägare och för samhället i stort. Samtidigt visar resultaten indikationer på att ökad samsyn, utbildning och strukturellt stöd skulle kunna ha en positiv inverkan på rättvisa och transparenta bedömningar. Omplaceringsarbetet är inte bara en praktisk uppgift, utan också en etisk och emotionell process som förtjänar fortsatt uppmärksamhet och utveckling.

Referenser

- Amat, M., Le Brech, S. & Manteca, X. (2024). The Relationship Between Aggression and Physical Disease in Dogs. *Veterinary Clinics of North America: Small Animal Practice*, 54 (1), 43–53. <https://doi.org/10.1016/j.cvsm.2023.08.008>
- Barnard, S., Flint, H., Diana, A., Shreyer, T., Arrazola, A., Serpell, J. & Croney, C. (2023). Management and behavioral factors associated with rehoming outcomes of dogs retired from commercial breeding kennels. *PLOS ONE*, 18 (3), e0282459. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0282459>
- Beerda, B., Schilder, M.B.H., Bernadina, W., Van Hooft, J.A.R.A.M., De Vries, H.W. & Mol, J.A. (1999). Chronic Stress in Dogs Subjected to Social and Spatial Restriction. II. Hormonal and Immunological Responses. *Physiology & Behavior*, 66 (2), 243–254. [https://doi.org/10.1016/S0031-9384\(98\)00290-X](https://doi.org/10.1016/S0031-9384(98)00290-X)
- Buttner, A.P., Awalt, S.L. & Strasser, R. (2023). Early life adversity in dogs produces altered physiological and behavioral responses during a social stress-buffering paradigm. *Journal of the Experimental Analysis of Behavior*, 120 (1), 6–20. <https://doi.org/10.1002/jeab.856>
- Clay, L., Paterson, M., Bennett, P., Perry, G. & Phillips, C. (2019). Early Recognition of Behaviour Problems in Shelter Dogs by Monitoring them in their Kennels after Admission to a Shelter. *Animals*, 9 (11), 875. <https://doi.org/10.3390/ani9110875>
- Cocco, R., Arfuso, F., Sechi, S., Piccione, G., Giannetto, C., Arrigo, F. & Rizzo, M. (2025). The Puppies' Age at Adoption Time Influences the Behavioral Responses of Adult Dog. *Veterinary Sciences*, 12 (2), 176. <https://doi.org/10.3390/vetsci12020176>
- Coppola, C.L., Grandin, T. & Enns, R.M. (2006). Human interaction and cortisol: Can human contact reduce stress for shelter dogs? *Physiology & Behavior*, 87 (3), 537–541. <https://doi.org/10.1016/j.physbeh.2005.12.001>
- Diesel, G., Brodbelt, D. & Pfeiffer, D.U. (2008). Reliability of assessment of dogs' behavioural responses by staff working at a welfare charity in the UK. *Applied Animal Behaviour Science*, 115 (3), 171–181. <https://doi.org/10.1016/j.applanim.2008.05.005>
- Goold, C. & Newberry, R.C. (2017). Modelling personality, plasticity and predictability in shelter dogs. *Royal Society Open Science*, 4 (9), 170618. <https://doi.org/10.1098/rsos.170618>
- Hiby, E.F., Rooney, N.J. & Bradshaw, J.W.S. (2006). Behavioural and physiological responses of dogs entering re-homing kennels. *Physiology & Behavior*, 89 (3), 385–391. <https://doi.org/10.1016/j.physbeh.2006.07.012>
- Hundstallet (u.å.). *Om oss - Hundstallet*. <https://hundstallet.se/om-oss/> [2025-05-12]
- Kisley, M.A., Chung, E.J. & Levitt, H. (2024). Investigating the Reasons behind Companion Animal Relinquishment: A Systematic Content Analysis of Shelter Records for Cats and Dogs, 2018–2023. *Animals*, 14 (17), 2606. <https://doi.org/10.3390/ani14172606>
- Lamon, T.K., Slater, M.R., Moberly, H.K. & Budke, C.M. (2021). Welfare and quality of life assessments for shelter dogs: A scoping review. *Applied Animal Behaviour Science*, 244, 105490. <https://doi.org/10.1016/j.applanim.2021.105490>
- Marston, L.C. & Bennett, P.C. (2003). Reforging the bond—towards successful canine adoption. *Applied Animal Behaviour Science*, 83 (3), 227–245. [https://doi.org/10.1016/S0168-1591\(03\)00135-7](https://doi.org/10.1016/S0168-1591(03)00135-7)
- Martínez, A.G., Santamarina Pernas, G., Diéguez Casalta, Fco.J., Suárez Rey, M.L. & De la Cruz Palomino, L.F. (2011). Risk factors associated with behavioral problems in dogs. *Journal of Veterinary Behavior*, 6 (4), 225–231. <https://doi.org/10.1016/j.jveb.2011.01.006>
- McMillan, F.D., Duffy, Deborah L., Zawistowski, Stephen L. & Serpell, J.A. (2015). Behavioral and Psychological Characteristics of Canine Victims of Abuse.

- Journal of Applied Animal Welfare Science*, 18 (1), 92–111.
<https://doi.org/10.1080/10888705.2014.962230>
- Mornement, K.M., Coleman, G.J., Toukhsati, S.R. & Bennett, P.C. (2015). Evaluation of the predictive validity of the Behavioural Assessment for Re-homing K9's (B.A.R.K.) protocol and owner satisfaction with adopted dogs. *Applied Animal Behaviour Science*, 167, 35–42. <https://doi.org/10.1016/j.applanim.2015.03.013>
- Mornement, K.M., Coleman, Grahame J., Toukhsati, Samia & and Bennett, P.C. (2010). A Review of Behavioral Assessment Protocols Used by Australian Animal Shelters to Determine the Adoption Suitability of Dogs. *Journal of Applied Animal Welfare Science*, 13 (4), 314–329.
<https://doi.org/10.1080/10888705.2010.483856>
- Patronek, G.J. & Bradley, J. (2016). No better than flipping a coin: Reconsidering canine behavior evaluations in animal shelters. *Journal of Veterinary Behavior*, 15, 66–77. <https://doi.org/10.1016/j.jveb.2016.08.001>
- Patronek, G.J., Bradley, J. & Arps, E. (2019). What is the evidence for reliability and validity of behavior evaluations for shelter dogs? A prequel to “No better than flipping a coin”. *Journal of Veterinary Behavior*, 31, 43–58.
<https://doi.org/10.1016/j.jveb.2019.03.001>
- Protopopova, A. (2016). Effects of sheltering on physiology, immune function, behavior, and the welfare of dogs. *Physiology & Behavior*, 159, 95–103.
<https://doi.org/10.1016/j.physbeh.2016.03.020>
- Protopopova, A. & Gunter, L. (2017). Adoption and relinquishment interventions at the animal shelter: a review. *Animal Welfare*, 26 (1), 35–48.
<https://doi.org/10.7120/09627286.26.1.035>
- Reese, L.A. (2020). Make Me a Match: Prevalence and Outcomes Associated with Matching Programs in Dog Adoptions. *Journal of Applied Animal Welfare Science*, 24 (1), 16–28. <https://doi.org/10.1080/10888705.2020.1867985>
- Rooney, N.J., Gaines, S.A. & Bradshaw, J.W.S. (2007). Behavioural and glucocorticoid responses of dogs (*Canis familiaris*) to kennelling: Investigating mitigation of stress by prior habituation. *Physiology & Behavior*, 92 (5), 847–854.
<https://doi.org/10.1016/j.physbeh.2007.06.011>
- Salman, M.D., Hutchison, Jennifer, Ruch-Gallie, Rebecca, Kogan, Lori, New Jr., John C., Kass, Phillip H. & and Scarlett, J.M. (2000). Behavioral Reasons for Relinquishment of Dogs and Cats to 12 Shelters. *Journal of Applied Animal Welfare Science*, 3 (2), 93–106. https://doi.org/10.1207/S15327604JAWS0302_2
- Stephen, J.M. & and Ledger, R.A. (2005). An Audit of Behavioral Indicators of Poor Welfare in Kennelled Dogs in the United Kingdom. *Journal of Applied Animal Welfare Science*, 8 (2), 79–95. https://doi.org/10.1207/s15327604jaws0802_1
- Sulonen, C., Löf, J., Jensen, P., Lassus, K., Theodorsson, E., Quist, H. & Roth, L.S.V. (2024). Behavior, long-term stress and relationship to owner in relinquished dogs. *Frontiers in Animal Science*, 5.
<https://doi.org/10.3389/fanim.2024.1384155>
- Svenska Hundskyddsföreningen (2025). *Årsredovisning 2024*. https://hundstallet.se/wp-content/uploads/2025/04/Arsredovisning_Hundstallet_2024.pdf [2025-05-12]
- Taylor, K. & Mills, D. (2007). The effect of the kennel environment on canine welfare: a critical review of experimental studies. *Animal Welfare*, 16 (4), 435–447.
<https://doi.org/10.1017/S0962728600027378>
- Wells, D.L. (2004). A review of environmental enrichment for kennelled dogs, *Canis familiaris*. *Applied Animal Behaviour Science*, 85 (3), 307–317.
<https://doi.org/10.1016/j.applanim.2003.11.005>

Populärvetenskaplig sammanfattning

Varje år omplaceras många hundar i Sverige. Det kan handla om allt från familjer som inte längre har möjlighet att ta hand om sin hund, till hundar som omhändertagits av myndigheter. Att ge dessa hundar en andra chans är en viktig del av djurskyddsarbetet. Men hur vet man egentligen om en hund är redo för ett nytt hem, och hur utvärderar man om den har förutsättningar att fungera i en ny miljö?

Det här arbetet undersökte hur personalen på Hundstallet, en av Sveriges största organisationer för omplacering av hundar, arbetar med bedömning av hundars beteenden och omplaceringsbarhet. Genom en enkät till anställda på Hundstallets fyra anläggningar (i Stockholm, Alingsås, Staffanstorp och Örkellunga) har information samlats in om hur bedömningarna går till i praktiken, vilka faktorer som spelar in och vilka utmaningar som finns i arbetet.

Resultaten visar att bedömningen inte sker vid ett enskilt tillfälle, utan är en pågående process. Den påbörjas redan vid hundens ankomst och justeras allt eftersom personalen lär känna individen. Viktiga faktorer i bedömningen är hundens hälsa, tidigare erfarenheter, beteenden i olika situationer och hur den reagerar på nya miljöer och människor.

Det framgår att vissa hundar är särskilt svåra att bedöma, till exempel de som är mycket rädda, passiva eller har en traumatisk bakgrund. I sådana fall krävs det mer tid, tålamod och erfarenhet för att kunna tolka hundens signaler. Även stallmiljön i sig kan påverka hur hunden beter sig, vilket gör det extra svårt att skilja mellan tillfälligt stressbeteende och mer varaktiga egenskaper.

Studien visar också att det finns variationer i hur arbetet bedrivs mellan olika anläggningar. Medan vissa följer strukturerade rutiner och använder checklistor, arbetar andra mer informellt. Det kan göra det svårt att samarbeta och jämföra bedömningar mellan anläggningarna.

Sammantaget visar resultaten att arbetet med att omplacera hundar kräver en balans mellan struktur och flexibilitet. Det finns fördelar med mer gemensamma riktlinjer, men samtidigt måste varje hund få bli sedd som individ. Genom att förstå hundens bakgrund och beteende ökar chanserna för en lyckad omplacering, där både hund och ny ägare får bästa möjliga förutsättningar för ett tryggt liv tillsammans.

Bilaga 1

1. Utvärdering av bedömningsprocessen vid omplacering av hundar

Denna enkät är en del av mitt kandidatarbete vid Sveriges Lantbruksuniversitet (SLU) och syftar till att kartlägga bedömningsprocessen av hundars beteende och deras lämplighet för omplacering. Enkäten fokuserar på hur bedömningar genomförs i praktiken, vilka faktorer som anses viktiga samt hur hundars utveckling uppfattas under vistelsen.

Dina svar (resultaten) behandlas och presenteras anonymt – enskilda svar kan redovisas (som exempel eller i form av antal som valt ett alternativ), men utan att det går att identifiera dig som person. Det innebär att svaren inte enbart sammanställs i procent, utan även kan visas som individuella svar eller citat – utan namn eller andra kännetecken.

Deltagandet är helt frivilligt, och enkäten tar ca 10–15 minuter att besvara.

Tack för att du tar dig tid att bidra med din kunskap och erfarenhet – den är värdefull!

Om du vill ta del av studiens resultat kommer det publiceras i SLU:s databas Epsilon och om du har några frågor är du varmt välkommen att kontakta mig på mail:

Eaer0009@stud.slu.se

Hälsningar, Emma Eriksson

---

2. Bakgrund - Om anställning och yrkesroll

1. Vilken av hundstallets anläggningar är du för närvarande anställd?

Stockholm

Alingsås

Staffanstorp

Örkellunga

Annat:

2. Vilken typ av anställning har du på Hundstallet?

Heltid

Deltid

Timanställd
Ideellt/arvoderat uppdrag
Annat:

3. Vilken är din nuvarande yrkesroll på Hundstallet?

Djurskötare
Hundansvarig
Rehabiliterare/beteendeansvarig
Administrativ personal
Volontär
Annat:

4. Hur länge har du arbetat på Hundstallet?

Mindre än 6 månader
6 månader – 1 år
1–3 år
3–5 år
Mer än 5 år

---

3. Bakgrund – Utbildning och erfarenhet

5. Vad har du för utbildning?

6. Har du tidigare erfarenhet från annat hundstall eller liknande verksamhet?

Ja
Nej
Om ja, vilken/vilka?

---

4. Bakgrund – Involvering i bedömning

7. Vem ansvarar i huvudsak för bedömning av hundarna på er anläggning?

Djurskötare
Specifik ansvarig person/grupp
Veterinär
Extern konsult
Annat:

8. Hur ofta är du själv involverad i att aktivt bedöma hundarnas beteende eller lämplighet (vid ankomst och inför omplacering, dvs utöver den dagliga tillsynen och omvårdnaden)?

Dagligen

Flera gånger i veckan

Någon gång i månaden

Sällan

Aldrig

---

5. Initial bedömning vid ankomst

9. Hur snabbt efter ankomst görs den första bedömningen?

Inom några timmar

Inom ett dygn

Inom 2–3 dagar

Inom 3–7 dagar

Annat:

10. Används ett specifikt bedömningsformulär/verktyg vid ankomst?

Ja

Nej

Vet ej

Om ja, vilket?

11. Vilka moment ingår i er initiala bedömning?

Reaktion på nya människor

Socialisering med andra hundar

Hantering (t.ex. kolla öron, tassar)

Resursförsvar

Reaktion vid separation

Hälsostatus

Andra:

12. Hur genomförs bedömningen? *Beskriv med egna ord hur ni går tillväga*

---

6. Bedömning inför omplacering

13. Görs en uppföljande bedömning innan omplacering?

Alltid

Nej

I vissa fall – Beskriv gärna när och varför:

14. Vad fokuserar ni främst på i den bedömningen?

15. Hur dokumenteras bedömningen inför omplacering?

Skriftligt protokoll

Intern databas

Ingen specifik dokumentation

Annat:

---

7. Faktorer som påverkar omplaceringsbarheten

16a. Hur viktiga är följande faktorer i bedömningen av omplaceringsbarhet?

Betyg skala 1–5 (1=litegrann, 5=jätte viktig)

	1	2	3	4	5

Tidigare erfarenhet/trauman					

Ålder					

Ras					

Reaktion på andra hundar					

Reaktion på nya människor					

Stressnivå					

Eventuella beteendeproblem					

Rehabiliteringsbehov					

Hälsa					

16b. Några andra faktorer du vill tillägga på föregående fråga (sätt betyg som parentes bredvid)

17. För de faktorer du angav som mest viktiga i föregående fråga (höga betyg), kan du beskriva varför du ser dem som särskilt betydelsefulla i bedömningen av omplaceringsbarhet? (Du får gärna ge exempel eller utgå från dina egna erfarenheter)

---

8. Förändring i hundarnas beteenden under vistelsen

18a. Upplever du att hundarnas beteende vanligtvis förändras under vistelsen?

Ja, förbättras

Ja, försämras

Nej, det är relativt stabilt

Varierar mycket

18b. Om det sker en förändring, vilka faktorer tror du kan påverka förändringen mest (positiva och negativa)

19. Hur lång tid brukar det ta innan en märkbar förändring i beteende uppstår?

Inom en vecka

1–2 veckor

2–4 veckor

Mer än 1 månad

Varierar

20. Hur följs hundens beteendeutveckling upp under vistelsen på Hundstallet?

Regelbundna observationer med dokumentation

Bedömning vid särskilda tidsintervall (t.ex. varje vecka eller månad)

Informell uppföljning i vardagen

Journal eller logg förs för varje hund

Ingen specifik uppföljning sker

Annat:

---

9. Utmaningar i bedömningen

21. Vilka typer av hundar är svårast att bedöma?

Väldigt unga hundar

Äldre hundar

Hundar med traumabakgrund
Hundar av viss ras eller typ
Hundar som visar aggressiva beteenden
Hundar som är mycket rädda/passiva
Annat:

22. Vad gör dessa hundar särskilt utmanande?

---

10. Övrigt

Finns det något annat du vill tillägga eller några ytterligare kommentarer som kan vara relevanta för denna studie?

Publicering och arkivering

Godkända självständiga arbeten (examensarbeten) vid SLU kan publiceras elektroniskt. Som student äger du upphovsrätten till ditt arbete och behöver i sådana fall godkänna publiceringen. I samband med att du godkänner publicering kommer SLU även att behandla dina personuppgifter (namn) för att göra arbetet sökbart på internet. Du kan närsomhelst återkalla ditt godkännande genom att kontakta biblioteket.

Även om du väljer att inte publicera arbetet eller återkallar ditt godkännande så kommer det arkiveras digitalt enligt arkivlagstiftningen.

Du hittar länkar till SLU:s publiceringsavtal och SLU:s behandling av personuppgifter och dina rättigheter på den här sidan:

- <https://libanswers.slu.se/sv/faq/228316>

☒ JA, jag, Emma Eriksson har läst och godkänner avtalet för publicering samt den personuppgiftsbehandling som sker i samband med detta

☐ NEJ, jag/vi ger inte min/vår tillåtelse till att publicera fulltexten av föreliggande arbete. Arbetet laddas dock upp för arkivering och metadata och sammanfattning blir synliga och sökbara.